Ч. 268. Пятниця 15 (2) грудня 1905. Рік XV.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

З Ради державної.

На вчерашнім засїданю палати послів розпочала ся дискусия над пильними внесенями в справі положеня урядників державних. Пос. Штравхер, мотивуючи своє пильне внесенє, доказував, що серед урядників панує справдешна нужда а то накладає на правительство обовязок поробити як найскорше зарядженя, щоби ту нужду зменшити. — Пос. Ґлекнер відзиває ся: В протягу послїдних 8 лїт одержали урядники полїпшенє платнї в сумі 150 мілїонів! — Пос. Ганїш: Лиш найвисші кляси урядників а не низші. — Пос. Штравхер: На Буковинї єсть 80 процент урядників задовжених, а платня їх обложена кондиктами. Низшим катеґориям урядників грозить катастрофа економічна. Бесїдник обговорював відтак теперішну дорожню в Чернівцях.

Пос. Штравхер доказував, що в Чернівцях більша дорожня як у Відни. Урядники з теперішної платнї не можуть вижити. Докоряв мінїстрови скарбу, що єсть противником полїпшеня платнї урядників. Бесїдник відчитав уступ з бесїди мінїстра Пєнтака, виголошеної ще коли він був послом, а в котрій сказав, що держава, котра забирає всї умові і фізичні сили своїх урядників, обнимає тимсамим з'обовязаня дати їм можність відповідного житя. Попередний мінїстер скарбу Білїньский сам заявив був тодї при реґуляциї платнї, що правительство не вносить максімум, лиш тілько то, що конче потрібне, щоби справа платнї урядників була на ряд лїт управильнена.

Пос. Скедль промавляв за жаданями поставленими на послїднім з'їздї урядників. — Пос. Лавро Гофер обговорював ухвалу з'їзду урядників державних, атакував остро мінїстра скарбу, котрого назвав неприятелем урядників, закидав правительству взагалї визискуванє, особливо низших катеґорий урядників помічничих і виступив рішучо против інтеркалярий. — Пос. Гоффман-Велленгоф промавляв за вчисленєм додатку активального до емеритури і за зниженєм лїт служби на 35. Бесїдник вказував на щораз більшу нужду серед урядників і щораз більше пролєтаризованє стану урядничого. Коли мінїстер фінансів добачує причину нужди урядників в тім, що жиють над стан, то бесїдник мусить заявити, що се неправда і що радше держава жиє над стан, коли хоче відгравати ролю могутної держави а не має до того средств.

Пос. Сляма жалував ся, що теперішна реформа так поволи поступає. Бесїдник заявив ся за внесенєм тайної кваліфікациї і підпирав специяльні жаданя всїляких катеґорий урядників. Наконець доказував, що надійшла вже послїдна пора, щоби завести основну реформу відносин стану урядничого. — Посол Шрайтер жадав, щоби не лиш тота справа була трактована яко пильна, але щоби також змусити правительство до сповненя жадань урядників.

Опісля розпочала ся дискусия над пильностию справи. Мінїстер скарбу Косель заявив, що правительство старає ся завсїгди після можности і в як найприхильнїйший спосіб увзглядняти справедливі потреби урядників державних і при кождій нагодї, де лиш може, спішить їм на поміч а закид, мов би правительство від часу великої реґуляциї платнї не зробило нїчого для урядників державних, єсть несправедливий. Що однак до жаданя признаня додатку на дорожню в процентовім відношеню до платнї, то не може тою справою близше займати ся, бо подібне зарядженє вимагало би кредиту в сумі около 52 мілїонів корон. Правительство мусить обмежити ся на тім, щоби в конкретних случаях там спішити з помочию, де дїйстні відносини вимагають пильного зарядженя злому.

Мінїстер вказує на то, що лагодить ся підвисшенє поборів служби зелїзничої, за котрим має пійти управильненє залеглостий у

---

13)

В американьских містах промислових.

Після Е. Гессе-Вартеґґа — зладив К. Вербин.

(Дальше).

Гіль виграв. Показало ся, що той округ копалень разом з сусїдним, займаючим около 25 квадр. кільометрів, котрий Гіль винаймив був на довгий ряд лїт, містив в собі около триста мілїонів тон зелїзної руди! Рахуючи тонну лиш по найнизшій цїнї, 4 К, то вже зробить ся з того 1200 мілїонів! А Гіль купив то лиш за 20 мілїонів! Від тої пори видобуто вже 15 мілїонів тон вартости 60 мілїонів корон, а до того ще дістає велика північна зелїзниця за перевіз руди з копалень до Горішного озера по 3 К 20 сотиків від тонни, при теперішнім добуваню по 5 мілїонів тон, отже 16 мілїонів корон на рік.

Менї аж в голові крутило ся, коли менї вичислювано підчас їзди тоті величезні цифри! Що то за маєтки! Яке щастє, який дух підприємчивости промавляє з недавної історії тих копалень! Тут якийсь поселенець, що купив собі сто кільометрів каменистого поля і лїси може по 1000 долярів (5000 К) за кільометр, а в однїй хвили дістає за то 20 мілїонів кор.! Підприємець зелїзничий, що нї з сего нї з того може виставити чек на 20 мілїонів, кусень паперу з підписом Джемса Гіля, за котрий перший лїпший великий банк виплатить готівку! Спекуляция з вкладкою 20 мілїонів, котра в кождім роцї дає 36 мілїонів зиску! В Европі гадають, що такі фантастичні історії можуть дїяти ся лиш на золотих полях в Калїфорнії або в Кольорадо та кивають головою, коли читають, що якийсь копальник золота став за одну ніч кількамілїоновим богачем. Але зелїзо важить ще більше як золото а притім і приносить далеко більший хосен, бо помагає при роботї і витворює промисл, а той приносить більше золота як тото гладоньке і сьвітяче, що єго добувають в копальнях!

Край, через котрий ми їхали, був пустий і по найбільшій части без осель; межи каменистими горбами виднїли ся тут і там малі озера, лїси вже були щезли; а пнїв ужито за підпори в закопах і штольнях. Лиш невикорчовані зруби сторчали ще сумно. Тут і там, де ще остав ся якийсь кусень лїса, видко було по найбільшій части якусь малу оселю, але не дрантиву, нужденну буду з дощок як в копальнях в Скалистих горах, лиш хороші швайцарскі доми. Гадав би хтось, що то клїматичні місця курацийні, як би не то, що недалеко від них видко копальняні руштованя а довкола цїлі гори викопаної землї та ріни.

Доріг, возів, коний тут зовсїм нема. Цїлий рух перевозовий відбуває ся зелїзницею. Від кождої копальнї — а їх єсть в цїлім массабескім окрузї більше як сто — ідуть колії до Гіббінґа або до Верджінії або до Айрон Мавнтн а по них котять ся і гуркотять довжезні поїзди, повні руди. В тій сторонї, що належить до великої північної зелїзницї, веде ся робота в трийцяти копальнях, з тих у вісімнайцяти під землею а дванайцяти на верху. Сї послїдні розвивають ся щораз більше, бо добуванє єсть далеко лекше і не так дороге хоч би лиш длятого, що не потреба так богато дерева. Для підземних треба цїлих лїсів дерева на підпори в штольнях, щоби они не завалили ся. З другої же сторони тоті підземні копальнї мусять позістати і то не лиш длятого, що поклади руди в деяких ідуть на яких двіста до триста метрів глубоко в землю. Їх можна би прецї лишити а насамперед розкопувати тоті, що під верхом. Але в зимі задля того, що земля замерзає і єї вкриває груба верства снїгу, годї в них працювати а робітників уживають тодї в підземних копальнях. В сих послїдних веде ся робота рік в рік також і в ночи. Робітники в підземних копальнях дістають пересїчно по 8 корон на добу а в копальнях на горі по 6 корон 50 сот.; тоті під землею добувають на день по 5 тон а тоті на горі по 25 тон.

Найбільша маса руди в массабеских копальнях лежить на верху, що найбільше вкрита пухкою верствою землї, грубою на 8 до 10 метрів. Ми переходили як-раз попри таку копальню, де скопували верхну верству землї. Тут треба було випрятати мілїони тон безужиточної землї і як би то мусїли робити людскі руки, то треба би було до того богато тисячів робітників. Тут видів я їх всего двайцять кілька, та й тоті не працювали самі, лиш доцильновували сталевих робітників. На червоно-жовтім поли, скопанім вже кілька метрів глубоко, стояло кілька парових кранів, що зі своїми довгими раменами, котрі заєдно то підноси-

всїляких инших званях, як на почтї і в скарбовости. Що до жаданя вчисленя додатків активальних до емеритури, заявляє мінїстер, що правительство в найблизших днях предложить палатї приготовлений вже в тій справі проєкт закона, в котрім буде увзгляднене бажанє, щоби додаток активальний браний був також за основу довиміру емеритури при підвисшеню плаченого доси урядниками додатку на емеритуру.

Мінїстер звертає дальше увагу на трудности, які стоять в дорозї кодифікациї приписів службових і праґматики службової та запевняє, що правительство з як найбільшою прихильностию відносить ся до жадань стану урядничого, але в інтересї і з точки погляду відповідної карности мусить виступити як найенерґічнїйше против форми, в якій в найновійшім часї знайшли вираз бажаня і жаданя урядників державних. Наконець каже мінїстер, що чутка, мов би він закидав урядникам виставне житє, єсть зовсїм безосновна і неможлива, бо він сам з своїх молодих лїт знає, як трудно погодити потреби з доходами. Признає, що кілька разів в поважний спосіб сказав, що не лиш урядники, але й кождий чоловік повинні розумно господарити і робити видатки відповідно до своїх доходів, доки не наступить поправа.

На тім наради перервано, а слїдуюче засїданє назначено на нинї.

Вісти полїтичні.

Справи парляментарні. — До ситуациї на Угорщинї. — Події в Росиї. — Письмо Папи до польских епіскопів

З кругів посольских у Відни доносять: Після всякої імовірности стане нинї, в четвер на порядку дневнім провізория буджетова і буде мабуть на однім засїданю залагоджена. В пятницю лишить ся до залагодженя закон о маринарцї торговельній і мабуть послїдує конець сесиї. Деякі посли хотять конче перепerти в послїдній хвили закон о забезпеченю приватних урядників і домагають ся в тій цїли продовженя сесиї до дня 22 с. м. Однакож великі клюбя доказують, що в так короткім часї не можна залагодити закон так великої ваги і сягаючий економічно так глубоко. — Рада державна збере ся мабуть аж 20 січня. Однакож не єсть виключене, що коли би ґр. Ґолуховский зажадав тимчасом вибору Делеґациї, відбуде ся коротка сесия межи сьвятами а Новим роком.

Угорска коалїция зачинає поволеньки розбивати ся. З Будапешту доносять іменно: Пос. бар. Каас (з партиї людової) вислав до предсїдателя виконуючого комітету коалїциї письмо, в котрім заявляє, що з причини оногдашної ухвали комітету в справі загального права виборчого виступає з комітету виконуючого з коалїциї. — Президент угорского кабінету, бар. Феєрварі, приїхав оногди вечером до Відня і був вчера на авдиенциї у Є. В. Цісаря. Єсть чутка, що єго приїзд стоїть в звязи зі зміненою ситуациєю на Угорщинї і що заходам Селя удало ся наклонити коалїцию до розважнїйшого поступованя. Припускають навіть, що коалїция може не допустить до відроченя палати послів в день 19 грудня, але дасть з собою говорити а може навіть і згодить ся на вибір Делеґациї. На тім припущеню опирає ся і можливість вибору Делеґациї у віденьскім парляментї.

Про ворохобню в Харбінї так тепер доносять: Коли ґен. Мандаринов впав до Харбіна, приказав о скілько можна уникати бійки, а зато змусити ворохобників, щоби вийшли із своїх кривок. Він вислав людий зі смолоскипами до міста і казав їм підпалити всї касарнї і доми, де знаходили ся ворохобники, з виїмкою приватних домів. Перепуджені жителї міста гадали, що то ворохобники підпалили місто і почали з криком утїкати зі своїх хат. Ворохобники були зовсїм несподівано заскочені. Многі з них мусїли вискакувати крізь вікна, а кавалєрия убила на місци яких 300 людий. Огонь обняв цїле місто, а в загальнім заколотї не знали вже вірні войска, хто приятель, а хто неприятель і так стріляли одні до других, товариш до товариша. Опісля удало ся ворохобникам за помочию машинових карабінів здесяткувати кавалєрию і таки зовсїм єї окружити, при чім вірні войска помагали, не знаючи, що і для кого роблять. В тій порі прийшла поміч для ворохобників. Що дальше стало ся, о тім нема ще близших вістий.

Про ворохобню в кріпости Кушка в закаспійскім краю на граници Афґанїстану наспіла тепер через Ейдкуни така вість: Телеґрафічна звістка команданта кріпости Кушка доносить обширно про заходи ворохобників дня 25 падолиста, щоби позискати собі залогу. Урядники почтові і телеґрафічні застрайкували. Дня 1 с. м. скликано збори, в котрих взяло участь 200 підофіцирів, і постановлено усунути висших командантів кріпости, а заступити їх ворохобниками. Тодї командант кріпости проголосив стан облоги і казав арештувати проводирів ворохобників а між тими й інжинера Соколова. В день опісля арештовано головного проводиря ворохобнї монтера Сімонова. Що стало ся з Соколовом, годі знати. Розійшла ся була чутка, що командант кріпости засудив бјв єго на смерть, а то сталось причиною, що страйкуючі урядники були у ґр. Віттого і запротестували против того. Опісля наспіла вість, що повисша чутка неправдива а відтак знов розійшла ся була чутка, що Соколова таки застрілено.

Папа видав письмо до польских епіскопів в Росиї, в котрім каже, що сожалїє дуже над вчинками всяких партий, іменно же социялїстів, радикалів і тих народовців, що допускають ся насильства і погрому жидів. Папа взиває всїх католиків в царстві польскім до сполученя в цїли винагороди шкоди зробленої суспільности, церкві, вірі, законам та пригадує епіскопам їх обовязки. Папа хвалить лагідність і розум росийского цісаря, котрий дав свободу віроісповідань і поручає епіскопам, щоби збільшили свою душпастирску ревність і старали ся, щоби відносини Поляків в царстві польскім поліпшили ся.

Новинки.

Львів, дня 14-го грудня 1905

— **Передсьвяточний рух на зелїзницях.** Ц. к. Дирекция зелїзниць оповіщує: З огляду на збільшенє руху особового підчас сьвят Рідвяних

ли ся, то спадали, виглядали здалека якби слони, що своїми хоботами робили якусь роботу.

На однім боцї кождого такого крану стояли на колїях довжезні поїзди зелїзничі, з другого боку піднимала ся стїна, котру розкопувано. З кінця рамени крану звисала на ланцухах так звана парова лопата а робота відбувала ся зовсїм так як би то робив чоловік ручною лопатою. Парова лопата то сталева скриня, в котрій може змістити ся одна або дві тонни землї, а на долїшнїм єї кінци виставають довгі на чотири метри зуби як зубцї в граблях. Робітник на кранї спускав тоту лопату на землю, чотири робітники прикладали єї до викопаної вже стїнки, одно сїпнене за ланцух а лопата вбивала ся в землю і наповняла ся; одно потиснене на підойму а лопата піднимала ся в гору, кран обертав ся, а лопата вивертала ся у воздуcї і висипала всю землю до ваґона а відтак вертала назад

То все дїяло ся скорше, як я то можу тут описати, бо що пів минути лопата набирала землю і за дві години цїлий поїзд був повний та виїзджав з копальнї десь на отверте поле або в якийсь яр. Там висипали землю знов так само машинами дуже штучної але й поединчої конструкциї. Трийцять або сорок ваґонів, счіплені з собою за помочию так званих фартухів, подібних до тих, як на наших поїздах, на котрих можна переходити з ваґона до ваґона. На першім ваґонї був звичайний валок, на котрий навивала ся дротяна линва, а котрий обертала сила пари з льокомотиви. Не послїднїм ваґонї знов був великий плуг, подібний до того, якого уживають до розгортаня снїгу. Линву причіпали до плуга, заставляли пару до роботи і плуг сунув ся через всї ваґони та згортав з них землю.

Найбільша і найзамітнїйша із всїх копалень в массабескім окрузї а може й в цїлій Америцї то копальня Магонін. Коли ми вийшли з поїзду та ідучи по жовто-червоній голій землї, прийшли над єї беріг, представилась она менї якби кратер якогось величезного вулькану. Кількасот метрів в промірі спускає єсть той кратер на шїсдесять до сїмдесять метрів в глубину зі стрімкими, майже простовисними стїнами. Вздовж тих стїн ідуть зелїзницї трома повними спіралями (заточковатою дорогою, що крутить ся як закрути на шрубі) аж на сам спід копальнї і в той спосіб побороють стрімкість. В тій величезній ямі стояли в ріжних місцях згадані вже крани з паровими лопатами а коло них поїзди зелїзничі, в однім місци аж в чотирох поверхах один над другим. Кожда парова лопата наладовує на день 4.000 тон руди, отже тілько, кілько може унести один великий корабель. При помочи десяти таких лопат можна набрати на день 40.000 тон або тілько, кілько важить одна мала єгипетска пірамiда, а мимо того видів я в тім величезнім кратерi лиш дуже мало робітників. Я міг би їх порахувати на пальцях! При кождій лопатї чотирох а пятий на кранї!

Тілько й всїх робітників в копальни Магонін, котра в послїднїм роцї сама одна доставила майже два мілїони тон руди, що має в собі 60 до 80 процент зелїза! Руда єсть сїрочорна, місцями на червоно-жовто закрашена і така крихка, що єї можна пальцями роздушити. Ваґони до перевозу тої руди суть витиснені із сталї і походять з фабрик в Пітсбурзї, котрі знов для виробу своєї сталї беруть руду з копальнї Магонін. Ще може торік прийшла звідтам руда до Пітсбурґа а тепер вертає туди назад в видї красних, сталевих ваґонів. От як то все крутить ся колесом! А яке множество будучих льокомотив, машин, ваґонів, сталевих шин, цьвяхів та тоненьких іґол спочиває ще в тих копальнях!

(Дальше буде).

і в цїли уможливленя подорожним догіднїйшої їзди будуть курсувати дня 22 і 23 с. м. поміж Львовом і Краковом надзвичайні особові поїзди, іменно: дня 22 і 23 с. м. поїзд поспішний ч. 8 відходячий зі Львова о годинї 2 мін. 25 по полудни а приходячий до Кракова о годинї 9 мін. 25 вечером; дня 22 с. м. поїзд особовий ч. 11/II. відходячий з Кракова о годинї 11 мін. 10 в ночи, а приходячий до Львова дня 23 с. м. о годинї 9 мін. 5 перед полуднем. — Поспішний поїзд ч. 8 задержить ся в стациях Городку, Суд. Вишни, Мостисках, Перемишли, Ярославі, Переворску, Ланцутї, Ряшеві, Сендишеві, Ропчицях, Дембици, Тарнові, Солотвині, Бохни і Підгірю-Плашові, а поїзд ч. 11/II. на всїх стациях і перестанках з виїмком Волї жендзїньскої і Ролатич. Поспішний поїзд ч. 8 лучить ся в Кракові з поїздом поспішним зелїзниці півнїчної ч. 4 до Відня. Час приїзду і відїзду повисших поїздів поданий після часу середно-европейского.

— **Дрібні вісти.** З днем 1 сїчня р. 1906 буде у Львові заведене численє часу після середно-европейского годинника. — В пивницях львівского ратуша має бути устроєна гостинниця на взір віденьскої Rathaus-Keller. — У Відни відбув ся перший з'їзд трафікантів і вибрав комітет, зложений з 20 членів, котрий з огляду на злі доходи трафік і перестарілі приписи о продажи тютюну, має виготовити меморияд з желанями трафікантів і предложити его Міністерству скарбу, а депутация з усїх коронних країв предложить ті желания палатї послів. — Онодги потапаючого в бережаньскім ставі ученика III. кляси гімназияльної Мазепу, виратував ученик VI-ої кляси Ковалковский. Нещастна пригода лучила ся в наслїдок того, що під Мазепою заломив ся лїд па ставі.

— **В краківскім унїверситетї** відбула ся онодги іматрикуляция новозаписаних слухачів. До іматрикуляциї станули 26 богословів, 320 правників, 118 медиків і 279 фільософів, разом 742 слухачів. Краківский унїверситет числить в сїм півроцї 2404 слухачів і 75 госпітантов.

— **Столярскі вироби подорожіють.** Загальне віче столярів з цїлої австрийскої монархії, яке радило у Відни, ухвалило, аби з днем 1-го сїчня 1906 р. підвисшити у всїх краях, що належать до Австриї, цїни всїх столярских робіт о 20%. Для виготовленя одностайного цїнника, обіймаючого лише малі зміни з причин місцевих, вибрано комітет, до котрого палежать предсїдателї всїх столярских товариств в Австриї і відпоручники віденьских столярів.

— **Давно а нинї.** Після урядових виказів тодїшних, були у Львові перед 100 лїтами слїдуючі цїни мяса: 1 фунт воловини 6 крейцарів, 1 фунт баранини 6 крейцарів, 1 фунт вепровини 7½ крейцаря, 1 фунт телятини 7 крейцарів. — А нинї?!

— **Депутация державних урядників зі Львова і Кракова,** що виїхала до Відня, аби піддержати там свою петицию о підвисшенє активального додатку, була дня 11 с. м. на авдиєнциї у п. Президента мінїстрів бар. Гавча. П. Мінїстер признав конечність підвисшеня того додатку і заявив, що то жадане може бути виповнене, о скілько на то позволить буджет. То само сказав п. Мінїстер радникови Двора п. Пивоцкому, котрого приймив на окремій авдиєнциї. Відтак була депутация у п. Мінїстра для Галичини дра Пентака, котрий обіцяв також з своєї сторони підперти еї жадання. П. Мінїстер скарбу покликав ся на стан буджету. Слїдуючого дня предложила депутация свої жадання президиї польского Кола. Дня 12 с. м. прибула до Відня також депутация урядників державних зелїзниць, під проводом інспектора Супера, аби старати ся о підвисшенє активального додатку і о признанє дорожняного додатку.

— **Кіньске мясо у Львові.** Крім дотеперішних чотирох кіньских яток має бути отворена з днем 15 с. м. пята ятка з кіньским мясом при ул. Академичній. Підприємство з дешевим мясом заохочує тутешних промисловцїв до пробованя на тїй дорозї щастя. Утворила ся вже спілка, зложена з одного масаря, одного різника і двох жидівских капіталїстів, що старають ся о концесию на кіньску ятку. Так повстане конкуренция, яка публицї вийде лише в хосен. Торг на конї на заріз у Львові досить слабий; пр. в минувшім тиждни убито для кіньских яток 40 коний, з котрих лише половину доставила львівска торговиця, а прочі спроваджено з провінциї. Що-до мяса, удало ся его продукцию управильнити в той спосіб, щоби до яток оно приходило по 2- або 3-дневім держаню в холодници, наслїдком чого стає більше крихке.

— **Для народних учителїв.** Філїя руского товариства педаґоґічного в Тернополи устроює в Тернополи від 22 до 26 грудня с. р. включно пятидневний безплатний курс для вивченя дїловодства при касах системи Райфайзена. В засадї приняті можуть бути лиш народні учителї. Приняті дїстануть поміщенє безплатно, а харч по цїнї 1·20 К денно. Зголошеня з 10-сотиковою маркою на відповідь надсилати на руки п. Як. Миколаєвича, учителя школи вправ в Тернополи.

— **Ориґінальний процес.** Оден кандидат до буковиньского сойму, мешкаючий в Чернівцях, приобіцяв виборчому аґітаторови 200 корон за те, що буде перетягати па его сторону виборців контркандидата, або бодай намовляти їх, щоби здержали ся від голосованя. Кандидат перепав при виборах і тому відмовив аґітаторови 200 К. Аґітатор удав ся на судову дорогу, але програв у двох інстанциях, бо суди признали, що „торговля пересьвідченями" не може бути предметом важного контракту. Аґітатор звернув ся до свого адвоката, щоби вніс рекурс до найвисшого трибуналу у Відни. Адвокат не хотів внести рекурсу, заявляючи, що приписаний реченець вже минув. Однак по якімсь часї аґітатор дізнав ся, що інформация адвоката була невірна, бо реченець на внесенє рекурсу ще не минув був в дотичнім часї. На тій основі обжалував аґітатор свого адвоката о відшкодованє за утрату, яку потерпів наслїдком невнесеня рекурсу. Дві інстанциї відкинули згадану жалобу, покликуючись на то, що ревізийна жалоба по причинї недозволеного інтересу була би безуспішна. Однак аґітатор вніс при помочи нового адвоката рекурс до найвисшого трибуналу, котрий і рішив в его користь. Найвисший трибунал мотивував своє рішенє тим, що вербованє виборців не є неморальним дїлом і що перша інстанция була би віднесла успіх, але позаяк адвокат не вніс рекурсу па бажанє клієнта, хоч дотичний реченець ще не минув, то він зобовязаний заплатити відшкодованє. В той спосіб замість кандидата заплатив претенсию з коштами — адвокат.

— **Самоубийство.** Вчера о годинї 5 по полудни відобрав собі житє вистрілом з револьвера в чоло урядник копалень архикнязя Фридриха на Шлеску, родом з Тішина, жонатий, 47-лїтний, бездїтний. Самоубийства допустив ся у власнім мешканю при ул. Кльоновича ч. 3 у Львові, в хвили коли жена вийшла до міста. Причина самоубийства незвістна, бо покійник був чоловіком заможним і тїшив ся добрим здоровлєм.

— **Чоловік з трема руками.** Дня 3 грудня с. р. побачив детектив в Берлинї на зелїзничім двірци гарно одягненого молодого чоловіка, що проходжував ся між подорожними. На лївім рамени мав закинений плед, а праву руку держав у кишени. Нараз побачив детектив на своє велике зачудованє, що молодий панок витягнув з під лївої руки ще трету руку і всунув еї незамітно в кишеню близько него стоячої дами. Коли він повторив се ще раз, запросив детиктив то „природне чудо" на полїцию, де показало ся, що хитрий ревідент чужих кишень приробив собі штучну ліву руку і одягнув гарно в рукавичку еї а своєю природною конфіскував все, що найшов в чужих кишенях. Однако полїция віднесла ся до того винахідника зовсім не прихильно і замість нагороди за винахід — замкнула его до арешту.

Телеґрами.

Відень 14 грудня. Нинї о 12 год. в полудне приняв Є. Вел. Цїсар депутацию галицкого сойму, зложену з Є. Ексц. п. Маршалка ґр. Стан. Баденїго і пп. ґр. Войтіха Дідушицкого, Абрагамовича, ґр. Пініньского, Бобжиньского, Крамаржа, Райского і Стадницкого.

Відень 14 грудня. Бар. Феєрварі по вчерашній тригодинній авдиєнциї у Цїсаря виїхав до Будапешту.

Варшава 14 грудня. Через Александрово доносять: Вчера застрайкувала полїция в першім участку. Страйк зелїзничий уважають поки що за скінчений.

Берлин 14 грудня. На вчерашнім засїданю нїмецкого парляменту заявив секретар державний, що положенє в полуднево-західній Африцї єсть поважне і потреба конче ухвалити додатковий кредит 30 мілїонів марок в цїли висланя 700 вояків, 2600 коний і 1000 верблюдів.

Петербург 14 грудня. „Русь" поміщає телєґраму підписану вояками 6 бриґади саперів в Москві, в котрій они доносять, що вояки, котрі сего року і в минувшім роцї скінчили службу, не одержали відповіди на свої поданя о увільненє. Они пригадують отже тотї, поданя і додають, що на случай відмовної відповіди застерігають собі свободу дїланя. Они пождуть ще до 12 грудня.

Петербург 14 грудня. (Через Ейдкуни). „Прав. Вѣстник" доносить, що виготовлений новий закон виборчий буде небавком предложений цареви. Член головної управи по дїлам печати, Татищев, бувший росийский аґент фінансовий в Льондонї іменований начальним редактором „Правітєльст. Вѣстніка".

Християнія 14 грудня. Коронация норвеґского короля відбуде ся дня 24 червня 1906.

Курс львівский.

Дня 13-го грудня 1905.	Платять К с	Жадають К с
I. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	558·—	568·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	—·—	260·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	574·—	584·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	—·—	300·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 5% преміов.	111·50	—·—
Банку гіпот 4½%	100·70	101·40
4½% листи застав. Банку краєв.	101·75	101·45
4% листи застав. Банку краєв. .	99·—	99·70
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	99·—	—·—
„ „ 4% льос. в 41½ лїт.	99·—	—·—
„ „ 4% льос. в 56 лїт.	98·60	99·30
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	99·50	100·20
Облїґи ком. Банку кр. 5% II. ем.	102·80	—·—
„ „ „ „ 4½% . .	100·80	101·50
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	98·70	99·40
Позичка краєв. з 1873 р. по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	99·—	99·70
„ м. Львова 4% по 200 кор.	97·80	98·50
IV. Льоси.		
Міста Кракова	90·—	98·—
Австрийскі черв. хреста (Курс віденьский) . .	51·25	53·25
Угорскі черв. хреста (Курс віденьский) . .	31·25	33·25
Італїянь. черв. хр. 25 фр. (Курс віденьский) . .	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20 кор. (Курс віденьский) . .	60·—	64·—
Базилїка 10 кор. (Курс віденьский) . .	24·40	26·40
Joszif 4 кор. (Курс віденьский) . .	8·25	9·50
Сербскі табакові 10 фр. (Курс віденьский) . .	9·50	11·—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·24	11·40
Рубель паперовий	2·51	2·53
100 марок нїмецких	117·—	117·50
Доляр американьский	4·80	5·—

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

5 корон і більше денного зарібку 5 корон.

Товариство машин трикотових до роботи домашної пошукує осіб так мужчин як і женщин до робіт трикотів на нашій машині. Проста і скора робота домова через цілий рік. Наука приготовляюча непотрібна. Віддалене не має впли3ву. Роботи продаємо.

Товариство машин трикотових до роботи домашної ТОС. Г. ВІТТІК і Сп. Прага, Петерсплац ч. І.—469.

Інсерати

принимає

Аґенция дневників

Ст. Соколовского

Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР"

стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою у Львові,

Ринок ч. 10, дім „Просьвіти".

приймає **ВКЛАДКИ** до опроцентованя на **4%** і оплачує за вкладчиків податок рентовий від процентів; для ощадженя коштів посилки можна присилати гроші чеками Щадниці почтової;

вкладати може кождий, навіть і не члени; на жаданє **звертає ся вкладку кождого часу** навіть без виповідженя (за ескомтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Дністер" своїм членам на **6%**; сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах ½-річних виносить рата амортизацийна (на капітал і відсотки) **5%**; до позичок вимагає ся **першої гіпотеки** або **доброї поруки**.

На парцеляцию і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Дністра".

ЧЛЕНАМИ можуть бути тільки **члени обезпечені в „Дністрі".**

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє межи членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — Дотепер уділив „Дністер" на церкви, бурси, школи і т. д. **31.738 К.**

Стан фондів Тов. кредит. „Дністер" з днем 31-го грудня 1904:

Вкладки	**1,783.673 К**	**Позички уділені .**	**1,616.402 К**
Уділи членьскі . .	**139.117 К**	**Цінні папери . .**	**123.627 К**
Фонди резервові .	**26.576 К**	**Льокациї . . .**	**169.456 К**
		На рахунку біж. .	**81.968 К**

Головна аґенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи" і „Газети Львівскої" може принимати оголошеня виключно лиш ся аґенция.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. — (Телефона ч. 527).